

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkéldvezményben részesülnek.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomds és Papír-
árugyár rézvénytárasaág
Főter 38. szám alatt.

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előir-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők

Őszi közgyűlés.

Nagy-Enyed, 1900. okt. 31.

A vármegyének kedden megtartott őszi rendes közgyűlése egy fontosság, mint látogatottság tekintetében az érdekesebbek közé tartozott. Az őszi gazdasági munkálatok vége, a tárgysorozaton levő választások majdnem háromnegyed részét a megyebizottsági tagoknak vonzották be a közgyűlésre, amely a város háza nagytermében tartott meg; lehetséges, hogy a vármegye ez alkalommal utoljára vette igénybe a város vendégszeretét, mert november hó folyamán megtörténik az átköltözés és a legközelebbi közgyűlés már az új vármegyeháza pompás nagy dísztermében lesz megtartva.

A közgyűlést pont 1/210 órakor nyitotta meg Zeyk Dániel főispán és nyomban kezdetét vette a tárgysorozat egyes pontjai feletti tanácskozás. Gáspár János vármegyei főjegyző a tárgysorozat első pontja gyanánt a vármegye 1901. évi költségvetési előirányzatát terjesztette elő, amely 177.066 korona szükséglettel szemben 172.106 kor. fedezetet tüntet fel. A hiányzó 4960 korona engedélyezésére a belügyminiszter fog felkérni. A közgyűlés az előirányzatot változtatás nélkül elfogadta. Horváth Miklós vármegyei főszámvéví előterjesztése után a közgyűlés névszerű szavazással fentartja az 1901. évre is az 1900. év folyamán fennállott rovatokat, tudomásul veszi a vármegyei pénztár megvizsgálásáról, a takarekpénztárakban elhelyezett tőkékről szóló előterjesztéseit. Albert Iván államépítészeti hivatali főnök előterjesztésével megállapítja a közgyűlés az 1901—1902. évre a vármegye utalózatát és az utalózat az évekre vonatkozó költség-előirányzatát. Gáspár János főjegyző előterjeszt az igazoló választmányának jelentését a megyebizottsági tagok 1901. évi névjegyzékének megállapításáról. A megyebizottsági tagok sorában időközben megürült helyek betöltésére nézve a közgyűlés olyképp intézkedett, hogy a pótválasztások november hó 28-án ejtessenek meg. Választási elnökök: Abrudbányára Miski József, Nagy-Enyedre dr. Varró László, Gyulafehérvárra Novák Ferencz, Maros-Ujvárra Fritz Pál és Magyar-Igenbe Vadady Gergely küldettek ki Albert Iván főmérnök a vármegyeház építéséről teszi meg részletes jelentését; e jelentésből kivesszük, hogy az új vármegyeháza, a tervek szerint, teljesen felépült, az építésnél felmerült több munkálatok az előirányzattól eltérőleg a költségvetést 37.367-20 koronával emelik ugyan, de ez összeg fedezetet nyer

a meglévő pénzkészletekből. A vármegyeház építése, felszerelése kerek összegben 140.000 forintba került. Az épület most teljesen kész és a beköltözés november hó folyamán eszközölhető. A közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette. Jövőhagyta a közgyűlés a községi köteles tűzoltóságról szerkesztett szabályrendelet-tervezetet, és azt jóváhagyásra a belügyminiszterhez terjeszti fel.

Ezután következett a tárgysorozat második és érdekesebb része: a választások megejtése. A közgyűlés megválasztotta a kijelölő bizottság három tagját és miután a főispán is kinevezte a bizottságba a törvényben előírt 3 tagot, a megalakult bizottság a főispán elnökletével a kijelölés megejtését eszközölte. A bizottság ülése alatt a közgyűlésen Csató János kir. tanácsos aispán elnökölt. A kijelölő választmány visszatérte után a főispán elfoglalja elnöki székét és a bizottság határozatát jelenti be, mire a közgyűlés megejtette a választást. Első aljegyzővé a közgyűlés egyhangulag dr. Bánffy Kazimir második aljegyzőt, a verespataki járás főszolgabírájává egyhangulag Incze Antal járási szolgabíró, járási szolgabíróvá pedig szintén egyhangulag Vadady László közigazgatási nyakornokot választotta meg. A három új tisztviselő nyomban a közgyűlés színe előtt letette az esküt. A közigazgatási bizottság kilépő tagjait, u. m.: Szalánczy Lőrincz, Miksa Elek, Batta Bertalan és Bethlen Sándor grófot, a közgyűlés újból beválasztotta. Moldován János nagyprepost helyébe pedig, aki önként lemondott és kijelentette, hogy előrehaladott kora miatt a tagsági helyre többé nem reflektál, a közgyűlés egyhangulag dr. Hosszu László kanonokot választotta meg. A különböző bizottságokban néhai Kovács Gyula polgármester elhunytával üresedésbe jutott helyekre a közgyűlés utódját, dr. Varró László polgármestert választotta be. Újra alakította a bizottság a bor-ellenőrző bizottságokat és pedig a következőkben. Részt főispáni kinevezés, részünt választás útján a következő bizottságok alakították meg:

Marosujvári járásban: Elnök Fritz Pál. Tagok: gr. Bethlen Sándor, Belle László, Fodor György, Géczy Béla. Nagyenyedi járásban: Elnök Szalánczy Lőrincz. Tagok: Dr. Boér Jenő, Tóth Miklós, Imreh József, Boér Károly. Verespataki járásban: Elnök Ajtay Árpád. Tagok: Dr. Bláha Gábor, Moldovai Gyula, Makavei József, Draja József. Magyarigényi járásban: Elnök Vadady Gergely. Tagok: Szász József, Zöld József, Gal Lajos, Balogh Dezső.

Alvinczi járásban: Elnök Batta Bertalan. Tagok: Benedek Károly, Román Izsák, Szabó József, Poklosy István. Kisenyedi járásban: Elnök gr. Teleky Árvéd. Tagok: Szalánczy Jenő, Kolombán János, Dobolyi Zsigmond, Lunatsek Frigyes. Balázsfalvi járásban: Elnök dr. Hosszu László. Tagok: Turzon Gyárfás, Deppner János, Szánthó Károly, dr. Rohonczy Béla. Vizakna város: Elnök Szöcs Sándor. Tagok: Takács Béla, Gruber István, dr. Ambrus Pál, Cromberg Gyula. Gyulafehérvár: Elnök Szentgyörgyi Mór. Tagok: Dr. Náthán Bernát, dr. Nussbaum Simon és Jakabffy Albert. Abrudbánya város: Elnök Képes László. Tagok: Ifj. Ötvös Márton, Molnár Ferencz, dr. Török Gábor és Glükseel Reinhard. Nagy-Enyed: Elnök dr. Szaniszló Albert. Tagok: Dr. Winkler Albert, Székelyhidu Viktor, Papp János és Scheidel József.

A választások megejtése után a megyebizottsági tagok már kevesebb érdeklődéssel kísérték a tanácskozást; tudomásul vették az állandó választmányának az országos községi törzkönyv összeállítása céljából tett indítványát, hogy a vármegye városai az eddigi és a gyakorlatban használt elnevezéssel vettessenek fel, és így Abrudbánya marad Abrudbányának, Gyulafehérvár Gyulafehérvárnak stb. Jövőhagyja a közgyűlés Nagy-Enyed város képviselőtételének határozatát, melylyel a polgármester fizetésének méltányos emelését mondja ki. Jövőhagyta Verespatak nagyközség újra átdoigozott szervezeti szabályrendeletét és több, ugy ezen község, mint más községek belső ügyeit tárgyzó hozott határozatokat. A betérjesztett felebbezés elvételével jövőhagyja a bucsumi körjegyzői választást, behajthatatlan pótdókat töröl Zalathna, Trimpöel és még 13 községnél. Felülbírált több városi és községi számadást és költségvetést. A verespataki cserinai tógátja kiépítésének lehetősége tekintetében verespataki bányászpolgárok által betérjesztett kérvényre nézve a közgyűlés Csató János alispán jóindulatu és pártfogó indítványára kimondja, hogy felir a földmívelésügyi miniszterhez és kéri fogja azt, hogy a kiépítéshez járuljon hozzá némi államsegélyvel, az építési költség többi részét pedig 10 éves törlesztésre — valamelyes alapból — előlegezze a birtokosságnak. A törvényhatósági átiratok tárgyalásánál melegen pártolja a közgyűlés Zemplén, Szilágy-megye és Nagyvárad városának az olasz borok vándija felemelése iránti átiratát. Több törvényhatóságnak közigazgatási ügyekben kelt átiratát a közgyűlés pártolólag vette tudomásul, azon átiratoknál pedig;

TÁRCZA.

A gyümölcs- és szőlő-termelés fontossága Nagy-Enyeden és vidékén.*

Ira: Székelyhidu Viktor.

A mezőgazdaságnak — tekintve a különböző termelési ágak fontosságát — alig van olyan ága, amely aránylag csekély töké befektetéssel nagyobb jövedelmet produkál, mint a gyümölcs-termelés és szőlőmivélés. Hogy eme két termelési ág mily fontos szerepet játszik vármegyénk mezőgazdaságának keretében, és hogy ezeknek felkarolása, intenzívebb tétele jövedelmezőség tekintetéből mennyire kívánatos, az fényesen kitünik az alább jegyzett adatokból.

Igy szőlőtermelésünk az 1895. évbéli adatok alapján, midőn vármegyénk szőlőterülete 4253 hektár területet tett ki, termeltetett eme területen 103.242 hl. must, ebből készült új bor 92.915 hl., az eladott must mennyisége 67.404 hl. volt 852.286 frt értékben, az összes szőlőszeti termékek értéke pedig 1.499.610 frt volt.

Gyümölcs-termelésünket illetőleg kellő adatok hiányában biztos számokkal nem szolgálhatok, hanem azt tapasztalataim alapján jelezhetem, hogy gyümölcs-termelésünk is — az értékesítést illetőleg — nem messze marad mögötte szőlőtermelésünknek.

* Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület* 1899-iki Évkönyvéből.

Midőn eme két fontos termelési ág szép jövedelmezőségét tudjuk, önkénytelenül az a kérdés merül fel, hogy melyek azon gyümölcs- és szőlőfajták, amelyeket Nagy-Enyeden és vidékén sikerrel és jövedelmezőleg is lehet egyuttal termelni.

Tapasztalataim alapján, indokolt és kellő jövedelmet érünk el a következő gyümölcs-fajtáknak termelésénél:

a) Almafajták: 1. Batul. 2. Ponyik. 3. Angol teli arany pármén. 4. Canadai renet. 5. Török Bálint. 6. Maroszeiki piros párizs. 7. Gyógyi.

b) Körtvefajták: 1. Téli esperest. 2. Napoleon-vajoncza. 3. Erdei vajoncza. 4. Amaulis vajoncza. 5. Josephine de Malines. 6. Korai bergamot.

c) Szilvafajták: 1. Besztercei. 2. Nagy zöld Reine-Claude. 3. Juliusi zöld ringló. 4. Őszi ringló.

d) Cseresznyefajták: 1. Disznódi fűszeres. 2. Korai májusi. 3. Heince-fele (korai).

e) Kajszai és őszi barack.

f) A dió a szőlők fekvésében mindentűt.

Eme gyümölcs-fajták termelése a mi viszonyaink között teljesen indokolt és teljesen oszton egyik híres pomologusunk ama nézetét, hogy: a faiskola-kezelőnek ne a szép hangzásu és nemes tulajdonságaikra feldicsért fajták legyenek faiskolájában képviselve, hanem szerény nevű és localis fajták is, ha azok rendszeren termők. Gyümölcs kell a népnek, ha mindjárt gazdasági is, —

akkor majd megkedveli és szorgalmasan fogja ültetni a gyümölcsfát!...

Átterve szőlő-termelésünk fontosságára és tudva azt, hogy vármegyénk az 1893. évi XXIII. t.-cz. és a törvényt magyarázó végrehajtási rendelet 7-ik §-ának 18. pontja értelmében az Erdély-marosmenti borvidékhez tartozik, nézzük, melyek azon hazai (európai) szőlőfajták, amelyeknek termelése nálunk indokolt és kellő sikerrel jár.

I. A fehér bort termők közül:

1. Rajnai rizling.
2. Olasz rizling.
3. Furmint (som).
4. Járdovány.
5. Királyszőlő (lámpor).
6. Kövérszőlő.
7. Leányka.
8. Zöld sylvani.
9. Fehér burgundi.
10. Sauvignon és Sémilion.

II. Vörös bort termők:

1. Carbenet.
2. Merlot.
3. Kadarka (Lugosán).
4. Oportó.
5. Nagy-burgundi.

A felsorolt 10 fehér és 5 vörös bort termő szőlő-fajták azok, amelyeknek termelése ugy Nagy-Enyeden és

melyek jótékony vagy hazafias ezrela adományokat kérnek, nyomban gyűjtést rendez és a begyűlt összegeket rendeltetésük helyére küldendi.

A közgyűlésnek impozáns és szép jelenete volt az, midőn a bizottság gr. Bethlen Sándor indítványára Darányi Ignác földmívelési miniszter és az összkormány közgazdasági és politikai programja iránti teljes bizalmának és ragaszkodásának ad kifejezést. Hosszan tartó lelkes eljenzés hangzott fel, midőn Gáspár János főjegyző a nemes gróf indítványát felolvasta és újult meg minden egyes sor olvasásánál, frenetikusán tört pedig ki, amidőn a főispán az egyhangú határozatot kipondotta. E bizalom nyilváníásáról lapunk más helyén szólunk. Noha a tárgysorozat 60-nál több tárgyat tüntetett fel, a közgyűlés déli 1 órákor már végét érte és Zeyk Dániel főispán ez időben, a bizottsági tagok lelkes eljenzése között, az 1900. évi őszi rendes közgyűlést befejeztnek jelenthette ki.

Bizalom Darányinak.

A kedden lefolyt vármegyei közgyűlés egyik kimagasló mozzanata volt azon spontán tüntetés, melylyel a vármegye közönsége Darányi Ignác földmívelésiügyi m. kir. miniszter iránti ragaszkodásának és szeretetének kifejezést adott. Tudvalevőleg Darányi a nyáron bizonyos érdekkörök részéről méltatlan támadásban részesült. E támadás visszautasításával adott bizalmának kifejezést kedden a közgyűlés, midőn gr. Bethlen Sándor indítványát elfogadva, Darányit feliratilag üdvözölte és rendkívüli munkássága, eredményes tevékenysége elismerésül személye s a kormány közgazdasági programja iránt bizalmát fejezte ki.

Gr. Bethlen Sándor indítványa egész terjedelmében a következőképp szól:

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Tisztelettel alólírott megyebizottsági tag a következő indítványt terjesztem be a tek. törv. bizottsághoz és kérem annak tárgyalását, egyben elfogadását:

Darányi Ignác m. kir. földmívelésiügyi miniszter ur ó nagyméltóságát, mint mindnyájan tudjuk, a magyar mezőgazdaság kiváló gondozóját, ki a magyar gazdaközönség ügyét szíven viseli és minden tehetséget arra használja fel, hogy Magyarország gazdasági viszonyai, rendes és fokozott fejlődése zavartalanul haladjanak a közelmúltban, épp akkor, amidőn Párisban a magyar gazdaközönség érdekeit oly méltóan képviselte, itthon egy budapesti napilap oly módon támadta meg, mely minden magyar hazafit és az egész magyar gazdaközönséget mélyen sértett. Indítványozom tehát, mondja ki a tek. törvh. közgyűlés, miszerint

a Darányi Ignác földmívelésiügyi m. kir. miniszter urat ért igazságtalan támadás felett sajnálkozását fejezi ki és Darányi Ignác m. kir. miniszter ur iránti teljes bizalmának, ragaszkodásának és a kormány közgazdasági és politikai programja iránti teljes elismerésének ad kifejezést.

Gr. Bethlen Sándor s. k.

Ez indítványt, melyet a közgyűlés tagjai mind aláírtak, a közgyűlés egyhangulag és nagylelkedéssel fogadta el és a közgyűlés határozatát feliratilag közli Darányival.

vidéken, mint egész vármegyénk területén — nézetem szerint — indokolt és kellő haszonnal járó dolog.

A filloxera-vész terjedtével természetesen az új ojtvány-szőlők beállításánál különösen ügyelni kell arra, hogy szőlőinket nem sok szőlőfajtával, hanem lehetőleg egy minőségű fajtával, pl. Rajnai rizling, Olasz rizling Som stb. állítsuk be, mivel a jó fajtákból mért mustot, illetve bort, az u. n. specialis borokat, must korában mindig jobban keresik és fizetik is egyuttal. A filloxera-vész terjedtével új szőlők beállításánál meg van adva azon körülmény, hogy a szőlők fokozatos elpusztulásával karöltve haladhat azoknak felújítása és így az egyes községek szőlőit a fent elsorolt fajták bármelyikével (a helyi és talajviszonyok tekintetbe vételével) lehetséges lesz mint ojtvány-szőlőket beültetni, midőn is az egyes községek egy minőségű bort termelve, azoknak értékesítése is sokkal könnyebb leend.

Ugy gyümölcs-, mint szőlő-terményeink értékesítését illetőleg kívánatosnak látszik: gyümölcs- és borértékesítő szövetkezetek létesítése vármegyénk területén, midőn is az állam által a szövetkezeteket támogató segély igénybe vételével gyümölcs- és szőlőterményeinket (bor, must stb.) jobb áron tudnók értékesíteni. Ilyenmü értékesítési szövetkezetek létesítését illetőleg a birtokos-közönségnek mindig szíves felvilágosítással szolgál az ügy érdekében vármegyénk gazdasági egyesülete, illetve ennek titkári hivatala.

Vidék.

Abrudbánya, 1900. okt. 27.

A „Közérdek” egyik közelebbi számában már említés tételét arról, hogy az Abrudbányán felállítani kért algimnázium érdekében egy küldöttség tisztelettel vármegyénk fő- és alispánjánál.

Nekünk, kik ezen ügyben a mozgalmat nem csak indítottuk, de folytatjuk, vezetve a hazafias, testvéries s a magyar haza iránt törhetlen ragaszkodás és igaz szeretet érzelmektől, még ki kell emelnünk azt, hogy vármegyénk főispánja, valamint alispánja is ama szívélyes, lelkes buzdításuk és előzékeny fogadásuk által igazolták azt, hogy szívükön hordozzák vármegyénk minden részének érdekét. Ha talán ez ideig ingadozó lett volna is a nemzeti aspiráció által szült reményünk, ezek által a fogadtatások által új erő ebredt szívünkben.

Igy ez a megye székhelyén erősbült bátorító erő kísérte tovább küldötteinket, hogy írott kérdésünk mellett a magyar kormány elnökénél, a vallás- és közoktatásügyi, a pénz- és kereskedelmi minisztereknél egyenesen, nyíltan feltárva helyzetünket, kérjük a magyar népevelésnek fokoztatásához az algimnáziumot.

Több lap tett már említést arról, hogy küldöttségünk fogadva lett, s hogy elutasító feleletet nem nyert. Az értesítések azonban hiányosak s így azoknak helyesbítése miatt is közöljük a valót.

Meg kell jegyeznünk azt, hogy miután választókerületünk képviselője, kit ez ideig sohasem volt szerencsénk láthatni, betegen fekszik, Szócs és Verner képviselőket kellett felkeresnünk, kik magukéva téve ügyünket, készségesen állottak küldöttségünk elére. Meglepetésünkre azonban Szócs képviselő ur azt tudatta velünk, hogy erre távirati uton fel is hívatott főispánunk által.

A már említett kormányférfiak készségesen jelöltek meg az időt és helyet, ahol és amikor szívesen veszik küldötteink kérésének meghallgatását. Hosszas lenne részletezni az egy célú, különböző argumentumokkal előadott kérések tartalmát; csak annyit jegyzünk fel, hogy a kormányelnöknel és közoktatási miniszternél Mózes Mihály unitárius lelkész telmácolta a havasvidék nevében és érdekében ennek ohajtását, s számtalan okot kozott fel, s mintegy láthatóvá tette a kérés teljesítésének fontosságát. A pénzügyminiszternél Képes Ferencz r.-kapitány fejtette fel, hogy míg egyfelől a tudás szövetekét lobogtatná a kérés teljesítése, addig másfelől városunk polgársága nyerne létbiztosítékot az algimnáziummal.

A kereskedelmi miniszternél Miski József h. polgármester tárta fel a czel fontosságát.

A megkeresett kormányférfiak mindenike mintegy kijelentette az algimnáziumnak szükségességét s ügyünk sikerhez juttatásához meleg pártfogását ígerte.

A közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a küldöttség szónoka előadásában őt annyira meggyőzte, hogy e beszéd hatása alatt már előre kijelenti, hogy elvben, bárha a kormánynak nem elve több gimnáziumot felállítani, a mellett van, hogy Abrudbánya kérésének eleget tegyen s így a havasvidék kérését rövid idő alatt teljesíteni fogja.

Miután a kormány elnöke, valamint a pénz- és kereskedelmi miniszterek is a legszívesebben pártfogásukat ígérték, minden melléktelket kizárásával, küldöttségünk immár biztosított reménnyel tért vissza küldői közé, kiket jó előre boldoggá tesz az a tudat, hogy egy nemsokára felállítandó felsőbb tanintézetet rendelkeznek.

Fölgyul hát nemsokára a szellemvilág fátylának alvó szőlőneke! Meleget ad hát a közeljövőben a rideg havas szőlőneke is a tudás tüzfórása!

Egygyé olvaszt, szorosan összefűz, testvérekké tesz hát megértetése annak, hogy havasvidékünk is a magyar haza testrészeinek kiegészítője!!

Meglesz hát jutalma a szabadelvü eszmék melletti törhetetlen kitartásnak!

Bizonyára ezekért örök lesz a hála, állandó a szeretet azok iránt, kik a megye központján szeretettel fogadva, buzdítva bocsátották el küldötteinket. De örök lesz a hála hazánk kormánya iránt, mint amely új életet, szívnemességet ad népünknek s alkalmat szolgáltat arra, hogy az az istenadta nép megértse már, hogy egységes hazaszeretet által lehet nagy, hatalmas és erős a nép.

—s—y.

A kolozsvári keresk. és iparkamara 1900. okt. 27-én tartott közgyűléséből.

A kamara halásan vett tudomást az elnökség azon bejelentéséről, hogy a miniszter ur iparfejlesztési czelzaból már több helybeli iparvállalatot részesített olyan mérvű támogatásban, amelyek alapján üzemet gyarapítani képesek. A kamara által ezen czelzattal felterjesztett kérvényeket a miniszter ur, kifejezett ígéretéhez képest, gondos figyelmére méltatja.

A biztosítási törvényjavaslata a kamara megjegyzi, hogy ha a biztosítási ügy rendezése a kereskedelmi törvényből kiszakítva történik, kivánatos lenne, hogy a novella ne csak a közigazgatási joggal foglalkozzék, hanem terjedjen ki a szerződési jogra is, amelynek rendezése sokkal kivánatosabb és sürgetőbb, mint a közigazgatási rész. Például elég rámutatni a több éves biztosításokról szóló 485. §-ra és az ennek felremagyarázásából eredt temérdek kárra. Az állami biztosítási (ellenőrző) hivatal felállításával a kamara egyetért, de törvényszerűbbnek tartja, ha a hivatal hatásköréből a lényegesebb intézkedések kimaradnak és a rendes bíróságnál hagyatnak, amint azt a kereskedelmi törvény is megszabja.

A tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat felett tartandó szakértekezletre a közgyűlés Weiss Mór és Gámán Zsigmond urakat küldte ki azon utasítással, hogy a kamara e törvénytervezettel szemben is ragaszkodik már előbb kifejezett nézetéhez, hogy e törvénynek a kereskedés szabad forgalmát gátolnia nem szabad.

A betegségélyző-pénztárak reformját a kamara is szükségesnek és sürgetőnek tartja. A tervezet főbb elveit: központosítás, állami felügyelet stb., magáévá teszi; az ipartestületi életképes pénztárak a testületi szellem erősbitése érdekében tovább is fenntartandók, ugyszintén azon kereskedelmi és magánvállalati pénztárak, a melyek évek előtt keletkeztek és feladatuknak teljesen megfelelnek. A kamara azon nézetben van, hogy a tervezet a kérdést meg sem fogja kelvezően megoldani; és jó lesz megfontolás tárgyává tenni, hogy az állami felügyelet ne terjesztessék-e ki az állami kezelésre is?

Kolozsvár város vásár- és kövezetvám tervezet módosítása, illetőleg a díjak feljebbemlése ellenében a kamara ragaszkodik azon már nyilváníott felfogáshoz, hogy már a megelőző tarifát is tulságos magasnak tartja és részletesen rámutat a tarifa azon teteleire, amelyek a kereskedelmi forgalom csökkentésével fenyegetnek, ennélfogva a díjak lejjebb szállítását és a mostani bonyolított tarifa egyszerűbbé tételét hozza javaslatba.

Kolozsvár város megkeresésére a kamara készséggel támogatja a hatóság azon kérését, hogy a miniszter a vándor-kiállítás jövő évre tervezett megtartását tegye lehetővé az által is, hogy egy nagyobb szabású épület költségeihez járuljon hozzá. Ha ez nem sikerülne, a kamara egy szűkebb körű kiállítás rendezését a meglévő épületekben is — habár megosztva — nem tartja lehetetlennek.

A kamara pártoló felterjesztéssel támogatja a marosvásárhelyi kamara azon kérését, hogy az erdélyi részekből szállított gabona és hüvelyesek számára 5—10 000 kocsiakományként engedélyezett 20% kedvezmény az egyes kocsiakományra is kiterjesztessék, mert ez felel meg a kereskedelmi verseny és a termelői érdekeinek. Ezt a kedvezményt néhai Baross 1890-ben már engedélyezte volt. Hasonló felterjesztés megtételére a kamara felkéri az erdélyi gazdasági egyletet is.

A miskolci kamarának a hazai ipar pártolásának érdekében tett azon javaslatát, hogy a kamarák segítségével szerkesztessék meg mind azon hazai vállalatok jegyzéke, amelyek, noha teljesen versenyképes árukat állítanak elő, a közönség részéről kellő figyelemben még nem részesülnek, a közgyűlés is magáévá tette.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgetően beküldeni sziveskedjenek.

— **Parancsnok-változás** a nagyenyedi m. kir. honvéd helyőrségben. A rendeleti közlöny szerint november 1-től kezdve a m. kir. 21. honvéd gyalog ezred Nagy-Enyeden állomásozó 2. zászlóaljának parancsnokává Foglár József őrnagy neveztetett ki. Az új parancsnok, ki pár év előtt volt itt helyőrségben századparancsnoki minőségben, ugy is mint katona, ugy is mint társadalmi tényező, előnyösen ismert városunkban s így kész örömmel üdvözöljük szép állásában. Az eddigi parancsnok, Haubert Kamilló őrnagy Kolozsvárra lett vezényelve. Igen kellemes emlékeket hagy maga után s kérjük, ő is tartsa jó emlékekben városunkat, melynek több éven át lakója volt.

— **Előléptetés.** A helyben állomásozó honvédzászlóalj egyik képzett és népszerű tisztje Cirner Ernő hadnagy a novemberi előléptetések során főhadnaggyá lépttetett elő. Gratulálunk!

— **Kirendelés.** A m. kir. igazságügyi miniszter dr. Erdélyi Lajost, a gyulafehérvári kir. ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt, a gyulafehérvári ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottal rendelte ki.

— **Velik** több ügyvéd vármegyei meghalt. Te történt meg — **Kegy** egyházközsé ennélfogva fogyatkozás hólgy segít színt szöve ruhákat kés ből, hogy a adományait a templom tekinthetik.

— **A r** kollégium kara okt. 3. meg a ref. programja rólad zé 2. „Dicsé séretével, e dott Vinc bok éne beszéde tok hálá

— **Mik**

nek. Ritk szülői nem kéri, baj a ségben sze pánzes, is. asszony sz s így mar gondolt a másnak ő se az egy mert Ámo Ugyanis a bankháza nyerevény pár egybe kel mar s bizhatóság saért orsz körülmény tervszerű sorsjegy 3 12 korona

— **Ün**

gyakorolt jobban sze adnak. A lat alól k lap éven szerkeszte fizetőjéne „Hölgyek csevegésr kor küllu azért ped ázetni a pest, VI, is megka „Képes C 2 korona Mutatván a kiadói

— „Az

amelynek fűzet is rendkívül latos köz a munká második trálja. Ac mülap és világa“ I pest, vac kedésbet tatót a küld.

— **Vö r**

alább volt b változa mestü r szemüe gyobbi

— **Velikán Sándor** nyug. törvényszéki bíró, később ügyvéd, ki közszolgálatát még Nagy-Enyeden a vármegyei törvényszéknél kezdette, Gyulafehérvárra meghalt. Temetése f. hó 30-án nagy részvét között történt meg.

— **Kegyeeles jótékonyág.** A helybeli r. kath. egyházközség tudvaleg a legszegényebbek egyike, s ennél fogva nem csoda, ha templomi ruhákban is sok fogyatkozás és hiányosság volt. E hiányon több buzgó hölgy segíteni kívánván, részint pénz adakozásból, részint szövet stb. adományból több rendbeli igen szép ruhákat készített, melyeket maguk varrtak meg. A végből, hogy a kegyes adakozók láthassák, mire fordították adományaikat, az egyházi öltönyöket vasárnap mise után a templomban közszemlére kiteszik, ahol a hívek megtekinthetik.

— **A reformatio emlékünnepe a Bethlen-kollégiumban.** A Bethlen-koll. ifjusága és tanári kara okt. 31-én d. e. 10 órakor kegyelettel ünnepelte meg a reformatio születése évfordulóját. Az ünnepély programja, amely szépen folyt le, ez volt: 1. „Te rólad zeng dicséretünk”, énekelte az ifjuság. 2. „Dicsérünk téged Isten”, az ifj. zenekar kíséretével, énekelte a képezdei férfiak. 3. Imát mondott Vincze Dániel koll. tanár. 4. „A gályarabok énekét” előadta a gimn. vegyeskar. 5. Ünnepi beszédet mondott Fehér Pál h. tanár. 6. Adjak hálát az Istennek”, énekelte az ifjuság.

— **Mikor a völegénytől hozományt követelnek.** Ritkán esik ugyan meg, de ha a menyasszony szülei nem adják oda a leányt, mikor szegény ember kéri, baj a fiatal szerelmesekre nézve. Ilyen szegénységben szeretett bele egy fiatal bankhivatalnok egy tökéletes, ismét fővárosi család eladó leányába. A kisasszony szülei mit sem akartak hallani a házasságról s így mar öngyilkosságra, szöktetésre, esetleg koplalásra gondolt a szerető pár, mert elhatározásuk, hogy egymásnak örök hűséget esküsznek, szilárd volt. Azonban se az egyik, se a másik kísérletre nem volt szükségük, mert Amort utjában az egyszer Fortuna is kísért. Ugyanis a völegényjelölt a Török A. és Tsa budapesti bankházban (Váci-körut 4.) vásárolt sorsjeggyel nagy nyereséghöz jutott és így mi sem akadályozta az ifjú pár egybekelését. E bankházban vásárolt sorsjegyekkel már sokan megalapították szerencsésüket s megbízhatóságánál fogva, továbbá pontos, diszkrét kiszolgálásért ország-szerte előnyösen ismerik e céget, mely körülményre felhívjuk olvasóink figyelmét. Az I. osztály tervszerű betétjei 1/3 sorsjegy 1 korona 50 fillér, 1/4 sorsjegy 3 korona, 1/2 sorsjegy 6 korona, 1/2 sorsjegy 12 korona.

— **Ünnepi számok.** A szépirodalmi lapoknál régen gyakorolt szokás, hogy új előfizetési negyed újításkor jobban szerkesztett — úgynevezett ünnepi — számokat adnak. A „Képes Családi Lapok” ezen gyakorlat alól kivételt képez; mert ezen képes szépirodalmi lap évente ötvenkétszer ad ünnepi, vagyis kitünően szerkesztett számot. Ad azonkívül évente minden előfizetőjének négy kitünő író tollából eredő teljes regényt, „Hölgyek Lapját”, Divatot, egymással való szellemes csevegésre az előfizetőknek teret nyit és minden újkor külön igen értékes ajándékkal kedveskedik. Mindazért pedig negyedévre csekély 3 koronával lehet előfizetni a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalába Budapest, VI., Ó-utca 12. szám. Újonnan belépő előfizetők is megkapják az igen értékes újvívi ajándékot és a „Képes Családi Lapok” regénytárának bármely kötetét 2 korona bolti ár helyett 40 fillér kedvezményezett áron. Mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

— **„Az állatok világa.”** Brehm hatalmas művéből, amelynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben szintén a majmok rendkívüli érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatos közvetlenséggel és azzal a mesteri leírással, amely a munkát az egész világon kedvelté tette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilencz kitünő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatú műlap és egy színes nyomatú műmelléklet. „Az állatok világa” Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, Váci-körut 78.) jelenik meg s minden könyvkereskedésben megkapható. Egy füzet ára 80 fillér. Tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve készségesen küld.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Vöröshere. Az amerikai jegyzések e héten ismét alább szálltak, ami azonban csak a határidő-üzletre volt befolyással, míg a készáru-üzlet Németországban változatlan maradt. Az Amerikából beérkezett idejű termésminták nem szép minőségekre vallanak, aprószeműek és színre sem megfelelőek. Hazánkban nagyobb mérvű üzlet még mindig nem fejlődhetett. A ter-

melők, a csekély csépléshozam következtében, mult heti követeléseiknél maradnak, melyeket azonban a spekuláció, a külföldi tudósítások befolyása alatt nem akar megadni. Néhány tétel minőség szerint 132—146 korona árban kelt el.

Luczerna. A hangulat igen szilárd volt; világos-színű, öregszerű árúnak élénk kereslete volt. Franciaországban elsőrendű áru csekély mennyiségben lett betakarítva, Olaszországban mennyiségileg gyenge termés volt. Amerika pedig magas árakat jelez. Muharmag. Ajánlatok híján csendes a forgalom. Baltaczim és búkköny tovább is keresett.

Jegyzék 100 kgként Budapesten:		
Vöröshere középminőségű	142—140	kor.
Vöröshere, elsőrendű öregszerű	142—150	"
Luczerna	88—96	"
Muhar	14—15	"
Baltaczim	22—26	"
Búkköny	13—13 1/2	"

A Mauthner Ödön czég e lap gazda előfizetőit kívánatra akár sürgönyileg, akár levelben teljesen költségmentesen értesíti az összes megfelelőnek napi árairol.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyílt tér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Köszönet.

Mindazon tisztelt barátaink és ismerőseink, kik a minket ért megrendítő csapás alkalmából részvételüket bármely alakban kifejezni szivesek voltak, fogadják hálánkat és köszönetünket megható részvételükért.

Óyja Isten mindnyájukat hasonló fájdalomtól. Nagy-Enyed, 1900. október 28.

Ij. Winkler János és családja.

Sz. 1396—1900. évi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Paffia Rubin gyulafehérvári ügyvéd által képviselt Czengya Trifonné végrehajthatóan Stan Sofron diédi lakos végrehajtást szenvedő ellen 796 korona tőke és juttatás iránti végrehajtási ügyében a diódi I. R. 13. sz. tjkben végrehajtást szenvedő és társulajdonosa Stan Dnia férj. Margineán Toviáné nevére felvett A + 78. hr. sz. fekvőre 238 kor., az 1597. hr. sz-ra 304 kor., a 3612 hr. sz-ra 76 kor. s végül az A + 140. hr. sz. fekvőből végrehajtást szenvedő nevére felvett jutalékra 1262 korona, összesen 1890 korona beszában az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1900. évi november hó 16-án d. e. 9 órakor Diód község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arcfolyamattal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. s. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kikiáltott kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabály-szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyeden, 1900. június hó 25-én. J.

3258 1—1

Dr. Ács Jenő,
kir. aljbíró.

Az összes 50.000 nyeresemény JEGYZEKE.
A legnagyobb nyeresemény legszerencsésőbb esetben:
1.000.000 korona.
A nyeresemények részletes beosztása a következők:

Készpénzben fizetendő.	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	90000
	1 " "	80000
	1 " "	70000
	1 " "	60000
	2 " "	40000
	1 " "	30000
	5 " "	25000
	1 " "	20000
	7 " "	15000
	3 " "	10000
	31 " "	5000
	67 " "	3000
	3 " "	2000
	432 " "	1000
	763 " "	500
	1238 " "	300
90 " "	200	
31700 " "	170	
3900 " "	130	
4900 " "	100	
50 " "	80	
3900 " "	40	
2900 " "	40	
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000	

Nyujtsunk kezét a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysors-játék legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresemény jut, tehát az oldalt álló nyereseményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereséménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:
egy nyolezad (1/8) frt — **75** vagyis **150** korona,
egy negyed (1/4) " **150** " **3.—** "
egy fél (1/2) " **3.—** " **6.—** "
egy egész (1) " **6.—** " **12.—** "
utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

folyó év november hó 15-ig,

mely napon a huzás kezdetét veszi, kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

V. ker. Váci-körut 4/a.

Főbankházak: IV., Muzem-körut 11. szám.
VI., Erzsébet-körut 54. szám.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül 3 és fél millió koronát.

3228 4—6

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysors-játék eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem. }
} postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos ezim.

1780—1900.
tjkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Metea Iszaila végrehajtónak Lupean Stefáné sz. Metea Floarea végrehajtást szenvedő elleni 102 korona 80 fillér tökévelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári királyi törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbírósg területén levő Hosszutek község határára fekvő, a hosszuteki 146. sz. tjkvben A + 2. 4. 5. 9. 10. 15. 16. 19. rendsz. 560 2 561 2. 642 3. 1226 1. 1333 2. 2276 2 2306. 1643b 1 hr. sz. a foglalt 19. sz. részben Metea Lina sz. Grozár, 19. sz. részben Maginean Niculae végrehajtás alatt nem álló tulajdonos társak és 3. sz. részben Lupean Stefáné sz. Metea Floarea végrehajtást szenvedő nevére felvett egész ingatlanokra az árverést 774 koronában ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1900. évi decem-

ber hó 18-ik napján d. e. 10 órakor Hosszutek község határára megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árral alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékoznak tartozni az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 77 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatti kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadék-lepés értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánáptéznnek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1900. évi szeptember hó 16-án.

A vizaknai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól.

Korinsky Győző,
kir. aljársbíró.

3259 1-1

Egy jó házból való fiu
tanulónak
felvétetik ifj. Graef János üzletében.

100—300 frtig

havonta megkereshető bármely foglalkozásu egyének által biztosan és becsületesen, tőke és risico nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helyiségében. Ajánlatok: „Könnnyű kereset” Singer Gyula hirdetési irodájába Budapest, VI. Sziv-utca 56.

3253 1-6

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Megvételre kerestetik egy nagyobb (körülbelül 12 m. hosszú, 6 m. széles) **csűr**. Jelentkezők forduljanak e lap kiadóhivatalához.

ISKOLAI

Mulasztási kimutatások

a 6—12, illetőleg 13—15 éves
tanulók mulasztásáról kaphatók

a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvkereskedésében (Nagy-Enyed, főtér 38. sz.)

3218 3--?

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlja, hogy a főtéren levő üzlethelyiségében

könyvkereskedést

rendezett be, melyben ugy a helybeli, mint a vidéki iskolákban használt **tankönyvek** és **iskolai szerek** eredeti bolti áron kapkátók. Továbbá elfogad megrendeléseket bárhol megjelenő és bármily nyelvű **könyvek, diszművek és folyóiratokra** s azokat a legpontosabban teljesíti. Együttal felhívja a közönség szives figyelmét gazdagon berendezett

papír-, rajzeszköz- és írószer-raktárára,

melyben e nemű czikkek nagy választékban igen jutányos áron szerezhetők be. Ugyanitt fogadtatnak el megrendelések modern felszerelésű

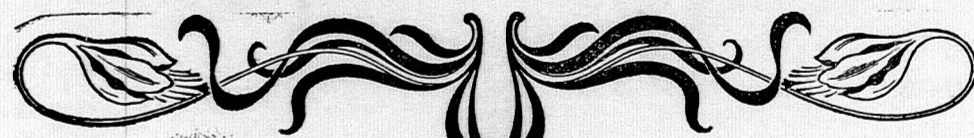
könyv- és könyomdai műintézete,
könyvkötészete, valamint dobozgyára

részére.

21—? 3081

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEG-
GAZDAGABB TÖRTÉNELM!
KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigél három kötet jelent meg. — Négyhavonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

♠ teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás
csekély havi
részletfizetésre

e rendelőlap segítségével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek
Irodalmi Intézet
Részvénytársaság
Budapest VIII., Dillé-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinék, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretést és összetartást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemeseíti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatra gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigél három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kételezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és üzleti arányában szállítandók.

Kelt..... Név:.....
Állás:.....

Előfizet
helyben házho
pos
Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Hird
centiméter
dok és gyáros
ben

Nyílt tés

A hird.
sót a tova
czáfolták,
a negyven
melynek
lényegéne
értelemben
tradíciók
mával ing
zetek kö
néppártu
ellentétek
zel nyílt
intéskhe
s a javul
magukna
találnak,
Hogy
cízővezér
a maga
nyitja a
melyet C
E párt
a tisztvi
interpell
különöse
az ámba
böl álló
Egyát
az ellen
a válasz
mindent
az állam
szerre h
égetik a
döntés
védség
korlat
kozat

Tiz-s
lap. Ak
kik vol
„jeles
némi sz
Meit
örökké,
melyet
lett vis
állani;
ha tud
öt jobb
„Rec
művész
kisebbi
divatja
érdem
juk öt
Aki
a költ
boldog
érteni
nót s
Ne
szeré
hallu
radau
műve
zaikk
séges
a Pe